

DET KONGELIGE KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Kunnskaps- og integreringsministeren

Inga Marte Thorkildsen
byråd for oppvekst og kunnskap

Deres ref

Vår ref

Dato

16/3581-

10. september 2018

Skådalen skole for døvblindfødte

Jeg viser til tidligere skriftlig og muntlig dialog mellom administrativt nivå i departementet og Oslo kommune, og ditt brev av 26. juni 2018. I brevet stiller byråden en del spørsmål rundt vurderinger av Skådalen skole og ber om avklaringer.

Vurderingene rundt Skådalen skole har tatt tid fordi det er mange forhold som må utredes og vurderes. Skolen gir i dag et godt tilbud til en gruppe svært sårbare elever. Mitt utgangspunkt er et ønske om å bevare et best mulig tilbud til barna og ungdommene som er døvblindfødte. Samtidig må vi sikre et godt fagmiljø på døvblindfeltet og en langsiktig løsning for elevene som i dag går på Skådalen skole, slik at fremtidige døvblindfødte barn også får et godt tilbud.

I utrednings- og vurderingsarbeidet har departementet hatt jevnlig dialog med Utdanningsdirektoratet, Statped og Statsbygg, og disse stiller seg bak de vurderingene som ligger i dette brevet. Videre har departementet hatt møter med personalet på skolen og foreldrene som har barn/ungdom ved skolen. Med dette brevet vil jeg belyse og begrunne saken, samt oppsummere hvilke muligheter jeg ser videre.

Om Skådalen skole

Skådalen skole for døvblindfødte er en statlig grunn- og videregående skole. Skolen var tidligere del av Skådalen kompetansesenter, som hadde Akershus, Oslo, Hedmark, Oppland og Østfold som sitt geografiske opptaksområde. Alle de enkeltstående statlige spesialpedagogiske kompetansesentrene er i dag avviklet. De kompetansesentrene som er videreført, er nå samlet i en felles etat, Statped. Skådalen skole for døvblindfødte er i dag organisatorisk lagt under Landsdekkende faglig enhet i Statped, med uendret opptaksområde. Skolen har i dag ikke internatvirksomhet eller barnehagetilbud.

Statped ved Skådalen skole har i tillegg til grunnskoleopplæring og videregående opplæring følgende oppgaver: skolefritidsordning, tilsyn, transport, praksis og hospitering, samt formalisert samarbeid med Nasjonal kompetansetjeneste for døvblinde (NKDB). NKDB samarbeider med og veileder både Skådalen skoles personale og tilbudene som er for døvblinde barn andre steder i landet. Slikt samarbeid er viktig, og sammen med NKDB utgjør Skådalen skole det største fagmiljøet vi har i Norge.

Etter det Kunnskapsdepartementet har fått opplyst, er det på landsbasis i dag 32 grunnskole-elever med medfødt døvblindhet som får sin opplæring lokalt eller ved Signo grunn- og videregående skole (privat skole i Sandefjord kommune). Videre anslås det å være 14 elever i videregående opplæring med medfødt døvblindhet på landsbasis. Skådalen skole for døvblindfødte er en statlig grunn- og videregående skole som skoleåret 2018/2019 har 10 elever. Seks av disse elevene har bostedsadresse i Oslo. De øvrige elevene har bostedsadresse i henholdsvis Buskerud og Akershus.

Skådalen skole samarbeider tett med Faglig enhet for kombinerte syns- og hørselstap og døvblindhet i Statped, som holder til på Hovseter i Oslo og i Bergen. Faglig enhet for kombinerte syns- og hørselstap og døvblindhet inngår i Nasjonal kompetansetjeneste for døvblinde (NKDB) og er en del av spesialisthelsetjenesten i Norge.

Departementets vurderinger rundt bygningsmessige forhold ved Skådalen

Skådalen skole holder i dag til i statlige lokaler bygget på 1970-tallet, og som ikke er tilfredsstillende for skoledrift etter dagens standarder. Bygget har ikke vært modernisert eller oppgradert ut over alminnelig, løpende vedlikehold fordi det ikke har vært mulig å kombinere det med den daglige skoledriften.

I samråd med Utdanningsdirektoratet, Statped og Statsbygg har vi kommet til at fortsatt skoledrift på Skådalen innebærer at lokalene må rehabiliteres og oppgraderes for å komme på forsvarlig nivå for videre skoledrift. Det innebærer i så fall en utflytting av elevene, anslagsvis i en to-årsperiode, før det evt. vil kunne være mulig å flytte tilbake. Det vil være krevende å finne godt tilpassede midlertidige skolebygg.

Statped har i dag en leieavtale med Statsbygg som går ut 31.08.2019. Departementet har vurdert at det uansett løsning vil være behov for en forlengelse av leieforholdet, blant annet fordi flytting av elevene må skje nøye planlagt og over en lengre tidsperiode. Vi vil derfor forsøke å forlenge denne avtalen noe.

Svømmebassenget, som er et viktig tilbud for barna i dag, er i dårlig teknisk forfatning. Dagens leieavtale mellom Statsbygg og Skådalen inneholder en klausul vedrørende gymbygget og svømmebassenget om at anlegget vil kunne bli stengt på kort varsel, og at det ikke vil bli utført reparasjoner og vedlikehold av betydning for å kunne holde anlegget oppe. Dette skyldes at det tekniske anlegget er i en slik forfatning at det vil være behov for en større rehabilitering. Tilstanden er slik at det er uvisst når bassenget vil måtte stenges.

Tomtearealet på Skådalen er totalt på ca. 24 700 kvm. Statped leier i dag en mindre del til drift av skolen. Dette utgjør 2 927 kvm av totalt 8 408 kvm bygningsareal, inkludert svømmebasseng og gymbygg. Uten de to sistnevnte, er leiearealet 1 315 kvm. Statped er eneste statlige leietaker på Skådalenområdet. Statsbygg har flere ganger søkt etter statlige leietakere, uten å lykkes. Statsbygg har planlagt å starte salgsprosess for Skådalen i tråd med regelverket for forvaltning av statlige bygg.

Departementets vurderinger rundt døvblindfaglig kompetanse og kompetansemiljø

Nasjonal kompetansetjeneste for døvblinde (NKDB) er en del av spesialisthelsetjenesten i Norge og består av fire sentre med regionale oppgaver, to sentre med landsdekkende oppgaver og en koordinerende enhet. Alle er tilknyttet Helse Nord. NKDB samarbeider med kommunale og fylkeskommunale aktører og er en del av et helhetlig og tverrfaglig tilbud på døvblindfeltet. To av de regionale enhetene er del av Statped og lokalisert i Bergen og Oslo.

Skådalen skoles ansatte har en helt spesiell kompetanse på opplæring av elever med medfødt døvblindhet og kombinerte sansetap. Sammen med Faglig enhet for kombinerte syns- og hørselstap og døvblindhet (NKDB/Statped) utgjør de det største fagmiljøet på døvblindhet i Norge. Departementet vurderer det som viktig at fagmiljøet holdes samlet og at løsningen som velges gir rom for langsiktig utvikling av kompetanse og fagmiljø.

Oslo kommune har Vetland skole, som er Norges største skole for hørselshemmede. Skolen har mange ansatte med høy fagkompetanse. På et møte på Skådalen 18. juni ble det gitt informasjon om at Vetland skole har lærere med både syns- og audiopedagogisk kompetanse, og at skolen har elever med kombinerte sansetap også i dag. I tillegg har skolen andre multifunksjonshemmede elever.

Elevgruppen ved Skådalen i dag er svært liten. Relativt små svingninger i elevtallet kan gi behov for betydelige endringer i antall ansatte. Dette gjør også fagmiljøet sårbart. Et større fagmiljø kan brukes til nytte for en større elevgruppe og vil være positivt for å ivareta og utvikle den samlede kompetansen framover.

Alternative løsninger

Det er svært viktig for meg at vi finner en god løsning for videre drift av et tilbud for en liten og sårbar gruppe elever. Som jeg har redegjort for, er bygningene på Skådalen i en slik forfatning at dagens situasjon ikke er bærekraftig på sikt. Vi må derfor vurdere alternativer som ivaretar behovene til elevene.

Jeg er opptatt av å ivareta en samlet elevgruppe og ivareta og utvikle den kompetansen på døvblindfødte elever som Skådalen har i dag. Dette er alternativene jeg ser som aktuelle:

- En virksomhetsoverdragelse til Oslo kommune
- Statlig leie av lokaler på Vetland skole
- Midlertidig utflytting mens skolebygningen på Skådalen rehabiliteres
- Permanent flytting av den statlige skolen

Jeg vil gjerne utdype hvordan jeg vurderer de ulike alternativene.

Virksomhetsoverdragelse

Ett alternativ er en virksomhetsoverdragelse av Skådalen til Oslo kommune. Kommunen bygger nå et nytt bygg ved Vetland skole, som er Norges største skole for hørselshemmede. Nybygget er planlagt å stå ferdig til skoleåret 2019/2020. Oslo kommune har tidligere opplyst at bygget er prosjektert ut fra døvblinde elevers behov og med strenge krav til universell utforming og lyd, lys og taktilitet.

Ved virksomhetsoverdragelse til Oslo kommune vil alle elever og ansatte ved Skådalen kunne overføres samlet. Oslo kommune og personalet ved Vetland skole vil få ytterligere spisskompetanse på kombinerte sansetap. Statped vil gjennom rådgivning og veiledning kunne bistå kommunen i arbeidet gjennom et formelt og avtalebasert samarbeid. NKDB vil kunne fortsette sitt samarbeid med skolen. Dette alternativet vil innebære én flytting for elevene.

Statlig leie av lokaler på Vetland skole

Et annet alternativ er at staten kan få leie lokaler på Vetland skole. På samme måte som ved en virksomhetsoverdragelse, vil statlig leie av lokaler på Vetland skole gi muligheter for å skape et styrket og samlet fagmiljø. Det vil føre til at elevene får tilfredsstillende lokaler og kun én flytting. Det vil muliggjøre et tett samarbeid mellom den kommunale skolen på Vetland og den statlige skolen for døvblinde for slik å utvikle kompetansemiljøene videre.

Midlertidig utflytting en periode mens Skådalen skole rehabiliteres

Det kan være mulig å gi Statsbygg et eget oppdrag med å søke og finne midlertidige lokaler for skolen innenfor skolens opptaksområde mens rehabilitering av Skådalens bygg pågår. Dette vil innebære flytting to ganger i løpet av noen år. Midlertidig flytting vil også medføre midlertidig tilvenning til ny skolevei og det må tas høyde for at skolebygget ikke nødvendigvis møter alle ønskede krav til tilpasning. Statsbygg må også få i oppdrag å vurdere muligheten for eventuelt å avgrense salg av området til de arealene som egner seg for utbygging og som ikke er omfattet av vernebestemmelsene.

Permanent flytting

Ved fortsatt statlig drift kan det også bli aktuelt å gi Statsbygg i oppdrag å søke i markedet etter et egnet bygg innen Skådalen skoles geografiske opptaksområde som skolen kan flytte inn i og som kan gi en mer langsiktig løsning. Det vil legges til grunn at elevgruppen kan holdes samlet, men det kan være at noen foreldre og/eller ansatte vil vurdere reiseavstand som u hensiktsmessig.

Med en slik løsning kan det bli utfordrende å beholde og videreutvikle både kompetanse og samarbeidsrelasjoner. Dersom Statsbygg gis et oppdrag om å finne egnet bygg for skolen innen skolens geografiske opptaksområde, vil departementet samtidig sørge for at Statped's ledelse sammen med skolens ledelse etablerer strukturer som støtter ytterligere opp under det gode samarbeidet med NKDB.

Veien videre

Jeg ønsker dialog med Oslo kommune for å komme fram til en god og bærekraftig løsning for elevene ved Skådalen.

Jeg ønsker med dette å invitere byråd Inga Marte Torkildsen til et snarlig møte for å diskutere videre muligheter og håper 28. september kl 12.30 – 13.30 kan passe.

Med hilsen

Jan Tore Sanner